

Από πολύ μικρός του ερχόταν κάπως κενό μηνυμάτων αυτό το «πνεύμα των Χριστουγέννων» και καθώς περνούσαν χρόνια συνέβαιναν δύο πράγματα. Ενώ έκανε αλλεπάλληλες απόπειρες να το ερμηνεύσει, ταυτόχρονα του ερχόταν ακόμα πιο κενό. Ήταν ένας φαύλος κύκλος. Από τη μία έψαχνε τις ρίζες της αντίθεσης και από την άλλη, όσο τις έψαχνε τόσο το ρήγμα με το «πνεύμα» μεγάλωνε.

Οι γιορτές ήταν επώδυνες για αυτόν. Από τα γενέθλια, τις ονομαστικές, τα Χριστούγεννα, να νεαέτη, τις Απόκριες, σχεδόν όλες. Εξαιρεση παλιότερα το Πάσχα. Κάτι η ελπίδα της ιδεολογίας της ανάστασης, κάτι το ανοιξιάτικο της υπόθεσης, κάτι το γιορτινό μετά από εκείνο τον τεχνητό ζόφο της μελοβδομάδας ήταν λίγο ενθαρρυντικό. Όταν μέσα του κατέπεσε και το τελευταίο θρησκευτικό έρεισμα πέρασε και το Πάσχα στην άλλη όχθη. Σε εκείνη της επώδυνης, συνειδητής απόρριψης.

Διαχώρισε πρώιμα της έννοιες της χαράς και της ευτυχίας. Τον βοήθησε και ένας ποιμένας που είχε σκαλίσει πάνω σε έναν κορμό έξω από το μαντρί του:

«Δεν υπάρχει ευτυχία παρά μονάχα μιας στιγμής».

Τον βοήθησε και ο Χρόνης Μισσιος που τόσο παραστατικά περιέγραψε έναν από τους απειράριθμους ξυλοδαρμούς του τα πέτρινα χρόνια, δίνοντας και την αιτία του μένους του ασφαλίτη που τον χτυπούσε:

«Ωστε τη θέλεις και πανανθρώπινη τη λευτεριά ρε πουσταριό; Πανανθρώπινη ε;»

και τον έλιωσε τον πολύπαθο ιδεαλιστή, σφόδρα ενοχλημένος από αυτή την καθολικότητα που απειλούσε το βάρβαρο σύμπαν του.

Αυτό ήταν. Το είχε συλλάβει το νόημα. Οικουμενικότητα στη χαρά και στην αίσθηση της ελευθερίας δεν υπήρχε. Ήταν άπιαστο το επίπεδο πολιτισμού που θα μπορούσε να εφαρμόσει πανανθρώπινα τόσο τη χαρά όσο και την ελευθερία. Με την ίδια λογική δεν μπορούσε να χαρεί προγραμματισμένα και δεν μπορούσε καν να αντιληφτεί πως οι υπόλοιποι γυρνούσαν το διακόπτη και χοροπήδαγαν από χαρά άμα τη κάθε επετείω.

Έψαξε το παρελθόν. Έσκαψε στα τρίσβαθα της μνήμης του.

Θυμότανε καλά ένα περιστατικό και καταλάβαινε ότι ήταν ένα σημαντικό κομμάτι στην ευρύτερη εικόνα. Πρώτη χρονιά στο σχολείο, λίγο μετά τα εξι και όπως όλα τα παιδάκια είχε πιστέψει την ιστορία με τον Αη – Βασίλη, τους ταράνδους, τα έλκηθρα, όλο αυτό το γλυκά παραπλανητικό, γοητευτικό παραμύθι

Μέχρι που είδε τον πατέρα του, ξημέρωμα να αποθέτει τα δώρα κάτω από το δένδρο, καθώς ήταν αναπάντεχα ξύπνιος στο κρεβάτι, κάνοντας τον κοιμισμένο όμως, με την μεσόπορτα που έβλεπε στο σαλονάκι του πατρικού μισάνοικητη. Ήταν η στιγμή που κεραυνοβολήθηκε αυτός ο Αη Βασίλης. Ανάσταση δεν προβλεπόταν!

Η συνέχεια υπήρξε πιο συνειδητή. Ανισότητες, υποκρισίες, αλλά και ενηλικίωση, πάλη για την καθημερινότητα, μάχη με το τέρας της κουταμάρας μα και χαρές, χρώματα, εικόνες, δημιουργία.

Τα χρόνια περνούσαν, οι δικοί του καταλάβαιναν . Από ένα σημείο και μετά δεν φιλονικούσαν. Τελευταίο επιχείρημα της συζύγου:

«Έχεις κάθε λόγο να γιορτάζεις τα πεντηκοστά σου γενέθλια. Είσαι ζωντανός, υγιής και όλοι όσοι αγαπάς και σε αγαπάνε είναι καλά και δίπλα σου.»

Δεν εύρισκε λογική, στο συλλογισμό της. Αυτά, τα ένοιωθε κάθε μέρα.

Και ήρθαν τα δεύτερα Χριστούγεννα της ύφεσης. Μαζί τους όλη η περιρρέουσα ατμόσφαιρα. Οι στολισμοί, τα ψώνια, τα καλά ρούχα, αυτή η χαρά χωρίς πηγή, οι εορτασμοί, τα επιβλητικά, αγενή εσγιουβιά, τα θλιβερά άδεια υφάκια και εκείνη η ρηχά προκατασκευασμένη μεγαλοπρέπεια των ρεβεγιόν. Δεν το άντεχε και στους δικούς του, το είχε πει. Το περίμεναν εξ' άλλου. Δεν τον υπολόγιζαν. Όχι ότι έκαναν και κάτι ιδιαίτερο. Στους ταλαιπωρους γονείς θα πήγαιναν. Κανείς δεν εξασφάλιζε ότι θα ήταν παρόντες και στις επόμενες «γιορτές».

«Θα τα πούμε μετά», αποφάνθηκε.

Αναχώρησε ο άμαχος πληθυσμός. Εκείνος, βγήκε και καθάρισε το 504. Μοντέλο '70, θα το πέταγε πριν από λίγα χρόνια ο θείος Φουκης και το περιμάζεψε στην αυλή των θαυμάτων

του. Το περιποιήθηκε και επεξέτεινε λίγο τη σύμβαση ύπαρξης του. Είχε μια αισθηση από τα νιάτα του αυτό το όχημα. Το μαλακό της λειτουργίας, την μυρουδιά του λιπαντικού, το σύκολο της επέμβασης στα σωθικά του, το λεβιέ των ταχυτήτων στην κολώνα του τιμονιού, τη βουτυράτη συναίσθηση ενός παλιού μεγαλείου. Με λίγες λέξεις ήταν η ψιθυριστή λειτουργία του. Σαν την αξιοπρέπεια ενός ξεπεσμένου ευγενούς. Σαν το ζητούμενο στις μέρες μας.

